

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา

Transformational Leadership and Public Participation Affecting Local
Development of Local Government Organizations in Pak Thong Chai District,
Nakhon Ratchasima Province.

สายชล เริงสูงเนิน*, สรรเสริญ อินทร์ตัน** และธนิศร ยืนยง***

Saichon Roengsungnoen, Sansern Intharat, and Tanisorn Yeunyong

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Faculty of Public Administration, Pathum Thani University

Email: chittiphak@nmc.ac.th

Received August 10, 2024: Revised: August 30, 2025: Accepted: August 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา (2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา (3) เสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณมีจำนวน 400 คนและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า (1) การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสร้างแรงบันดาลใจ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการส่งเสริมศักยภาพ พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเสริมสร้างขวัญกำลังใจ เป็นแบบอย่างในการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

The research purposes were to (1) study the local development levels of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province; (2) analyze the transformational leadership and public participation affecting local development of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province (3) propose the guidelines for local development of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province. This was the quantitative and qualitative research. It is a quantitative and qualitative research. The sample group used in the quantitative research is 400 people and there are 20 key informants. The research tools are questionnaires and in-depth interviews. Statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The study results found that (1) the overall local development of local administrative organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province, was at a high level; (2) transformational leadership and public participation in the areas of morale enhancement, goal setting participation, decision-making participation, change participation, role modeling, and inspiration influenced the local development of local administrative organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province, with a statistically significant level of .05; and (3) this research provides recommendations for promoting potential and developing transformational leadership to keep up with the changing environment, boost morale, serve as a role model for local development, and promote public participation for sustainable joint local development.

Keywords: transformational leadership, public participation, local development

บทนำ

ผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานที่จะขับเคลื่อนองค์กรหรือหน่วยงานให้บรรลุได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ผู้นำจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การวางแผนงาน ให้คำชี้แนะ สั่งการ ควบคุมและแก้ปัญหาต่างๆ ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานให้มีโอกาสในการพัฒนาและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน (คมกฤษ ประการะสังข์, 2559) เป็นการศึกษาที่ผู้นำมองว่าบทบาทหลักของตนเองคือการสนับสนุนพนักงานในด้านต่างๆ เพื่อให้พวกเขาได้มีโอกาสประสบความสำเร็จและเติบโตในสายงาน จากความรู้ความสามารถที่พนักงานคนนั้น ได้สั่งสมประสบการณ์จากการทำงานจนเชี่ยวชาญ โดยผู้นำจะคอยแสวงหาไอเดีย สร้างโอกาสและการมีส่วนร่วม

ร่วมใหม่ ๆ จากพนักงาน ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้พนักงานผู้ตามได้ดึงเอาความสามารถของตัวเองออกมาอย่างเต็มศักยภาพ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงให้เห็นในการทำงานและการบริหารงาน เป็นแบบอย่างด้านวิสัยทัศน์ ทัศนคติ และแนวคิด เพื่อจูงใจ สร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกไว้วางใจ เกิดความนับถือในตัวผู้นำ เป็นผลให้ผู้ตามเปลี่ยนแปลงแนวคิดและทัศนคติ พร้อมทั้งยกระดับบุคลิกภาพ พัฒนาความสามารถของผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้ผู้ตามรู้สึกได้ว่าสามารถปฏิบัติภารกิจได้เกินกว่าความคาดหวังของตนเอง เพื่อเกิดประโยชน์และนำพาองค์กรให้พัฒนาสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ นอร์ทเฮาส์ ได้กล่าวว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่ง เช่น อารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรม มาตรฐานและเป้าหมาย ซึ่งรวมถึงการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจของผู้ตาม การตอบสนองความต้องการ และการดูแลผู้ตาม ทั้งนี้ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงยังเป็นรูปแบบของอิทธิพลที่ผลักดันให้ผู้ตามสามารถประสบความสำเร็จในงานมากเกินกว่าความคาดหวังของตนเอง (Northouse, 2004)

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหา ร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหา ร่วมกันเลือกวิธีการและวางแผนแก้ปัญหา ร่วมกันดำเนินงานตามแผน และมีส่วนร่วมในการประเมิน วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จ ตลอดจนการมีส่วนร่วมพิจารณาปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ (วริศรา สมทรัพย์, 2556) ในขณะที่ การพัฒนาท้องถิ่นเป็นขบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกันของประชาชนในสังคมนั้นๆ ร่วมมือกันวางแผน ปฏิบัติการบางประการเพื่อการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นหรือส่วนรวม รวมไปถึงการร้องขอความช่วยเหลือจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะองค์กรภาครัฐ (Louis Miniclier, 1956: 3) การพัฒนาท้องถิ่น เป็นฐานความเป็นจริงของชีวิต สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากร และการนำหลักความเป็นจริงมาใช้ในการพัฒนาแล้วด้วยจะช่วยให้เกิดฐานที่มั่นคง แข็งแรง สามารถรองรับสังคมทั้งหมดได้อย่างสมดุลและยั่งยืน สำหรับกระบวนการที่สำคัยของการพัฒนาท้องถิ่นในประเทศไทยปัจจุบันจะเกี่ยวข้องกับการให้ท้องถิ่นเป็นตัวตั้งและกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2554)

อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ทางตอนใต้ของจังหวัด เป็นแหล่งทอผ้าไหมมัดหมี่ที่สวยงาม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมประมาณ ร้อยละ 75 และมีอาชีพทำผ้าไหมเองตามหมู่บ้านรับจ้างทอผ้าไหม โดยส่วนหนึ่งจะรับจ้างทำงานในโรงงานทอผ้าไหมในเขตเทศบาลตำบลเมืองปัก และอีกส่วนหนึ่งจะรับไหมมาจากโรงงานซึ่งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมแล้วนำมาทอที่บ้าน นอกจากนี้ก็จะมีอาชีพ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ (เทศบาลตำบลปักธงชัย, มปป.) สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีความจำเป็นจะต้องอาศัยผู้นำที่มามีความพร้อมการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสม และทันต่อสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน และการให้ความร่วมมือจากประชาชน ที่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เป็นการตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้การพัฒนานั้นเป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เนื่องจากในปัจจุบันบริบทต่างๆ ของท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงไป ไม่สามารถจะใช้

แนวทางวิธีการ แบบเดิมอาจเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด ประการที่สำคัญอย่างยิ่งอย่างมิอาจละเว้นได้เลยก็คือ การจัดระบบความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ กระบวนการดังกล่าวจะอาศัยการดำเนินงานร่วมกันของประชาชนในท้องถิ่น

จากเหตุผลข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล) อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 80,021 คน เป็นชาย จำนวน 39,002 คน หญิง จำนวน 41,019 คน (สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2565) คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973: 727-728) จำนวน 400 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างมีสองขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยอาศัยสัดส่วน (stratified sampling) ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก (lottery sampling) จากประชาชนอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้ง (ในเขตเทศบาล) อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา จนครบ 400 ตัวอย่าง

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำแนกเป็น ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้ง (ในเขตเทศบาล) อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 10 คน และผู้นำท้องถิ่น จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ (1) การแสวงหา

โอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย (2) การสร้างแรงบันดาลใจ (3) การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ (4) การเป็นแบบอย่างที่ดี และ (5) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (5) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย และ (6) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ (1) การสานต่อแนวทางพระราชดำริ (2) การพัฒนาการศึกษา (3) การพัฒนาการเกษตร (4) การพัฒนาสังคม (5) การพัฒนาสาธารณสุข (6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (7) การพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา (8) การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (9) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ (10) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวัดระดับความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.95 และ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็นสามตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี 5) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 6) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง และตอนที่ 3 เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การสานต่อแนวทางพระราชดำริ 2) การพัฒนาการศึกษา 3) การพัฒนาการเกษตร 4) การพัฒนาสังคม 5) การพัฒนาสาธารณสุข 6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 7) การพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา 8) การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 9) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 10) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปประกอบการขอเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ป้องกันการได้รับข้อมูลที่คาดเคลื่อน

ขั้นที่ 3 นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติตามขั้นตอนต่อไป สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิง

คุณภาพโดยใช้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน และบันทึกข้อมูลภาคสนามโดยการสังเกต สัมภาษณ์ จดบันทึกและถอดเทป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาคีย์ลงในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับสถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis : MRA)

4.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้าสรูป ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และการจดบันทึก ซึ่งในการวิเคราะห์ผู้วิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรม ลักษณะการตอบคำถาม ภาษากาย ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าคำตอบนั้นมาจากความเข้าใจอย่างแท้จริงหรืออื่น

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.75 รองลงมา ได้แก่ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.25 มีอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 38.25) รองลงมา ได้แก่ อายุ 18-30 ปี (ร้อยละ 29.75) และน้อยที่สุด คือ อายุ ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 9.25) มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 36.75) รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. (ร้อยละ 30.25) และน้อยที่สุด คือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 15.75) มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท (ร้อยละ 34.00) รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 29.25) และน้อยที่สุด คือ รายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท (ร้อยละ 15.00)

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักษ์ธงชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถตั้งแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย	3.69	0.49	มาก	2
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	3.27	0.51	ปานกลาง	5
3. ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ	3.62	0.50	มาก	3
4. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	3.44	0.49	มาก	4
5. ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ	3.87	0.53	มาก	1
รวม	3.58	0.21	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักษ์ธงชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 (S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.87 (S.D.=0.53) รองลงมา คือ ด้านการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D.=0.49) ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 (S.D.=0.50) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 (S.D.=0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 (S.D.=0.51) ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถตั้งแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.36	0.47	ปานกลาง	3
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.53	0.49	มาก	2
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.34	0.50	ปานกลาง	4
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.57	0.50	มาก	1
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย	3.23	0.61	ปานกลาง	6
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง	3.29	0.45	ปานกลาง	5
รวม	3.38	0.22	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 (S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 4 ด้าน สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.57 (S.D.=0.50) รองลงมา คือ ด้านการร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (S.D.=0.49) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 (S.D.=0.47) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 (S.D.=0.50) ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 (S.D.=0.451) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 (S.D.=0.61) ตามลำดับ

4. การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถตั้งแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม

การพัฒนาท้องถิ่น		\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	การสานต่อแนวทางพระราชดำริ	3.71	0.46	มาก	3
2.	การพัฒนาการศึกษา	3.92	0.49	มาก	1
3.	การพัฒนาการเกษตร	3.60	0.50	มาก	6
4.	การพัฒนาสังคม	3.73	0.48	มาก	2
5.	การพัฒนาสาธารณสุข	3.25	0.54	ปานกลาง	10
6.	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.36	0.53	ปานกลาง	9
7.	การพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา	3.69	0.53	มาก	4
8.	การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	3.58	0.56	มาก	7
9.	การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.38	0.57	ปานกลาง	8
10.	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.61	0.48	มาก	5
รวม		3.58	0.19	มาก	

จากตารางที่ 3 แสดงการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 (S.D.=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยด้านการพัฒนาการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.92 (S.D.=0.49) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D.=0.48) ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 (S.D.=0.46) ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D.=0.52) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D.=0.48) ด้านการพัฒนาการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 (S.D.=0.50) ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 (S.D.=0.56) ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 (S.D.=0.57) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 (S.D.=0.53) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 (S.D.=0.55) ตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ (X5) ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (X10) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X6) ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (X11) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X4) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X2) ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา(Y) โดยพิจารณาจากค่า Sig 0.05 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 2.395 + 0.180(\text{การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ: X5}) + 0.175(\text{การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย: X10}) + 0.123(\text{การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ: X6}) + 0.119(\text{การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง: X11}) + 0.100(\text{การเป็นแบบอย่างที่ดี: X4}) + 0.096(\text{การสร้างแรงบันดาลใจ: X2})$$

สรุปการวิจัยเชิงคุณภาพ

1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้นำมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กร เนื่องจากการที่ผู้นำมีพฤติกรรมที่นำเชื่อถือ เป็นแบบอย่างที่ดี มีการสร้างขวัญและกำลังใจ รวมไปถึงมีการพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชน จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชน เกิดความพยายาม การตระหนักรู้ และช่วยส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่น

2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การตัดสินใจ การประเมินผล หรือการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ช่วยส่งเสริมให้เกิดความรู้และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด

3 การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นคือการมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงท้องถิ่นไปในแนวทางที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งการพัฒนาในด้านต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยในหลายๆ ด้าน เพื่อพัฒนาท้องถิ่น เช่น ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ รองลงมา ได้แก่ การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถกัญญา เปรมสุข และคณะ (2562) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความซื่อสัตย์อย่างจริงจัง การเสริมสร้างอำนาจ การกระตุ้นให้ใช้สติปัญญา การมีสัญลักษณ์ การมีบาร์มี และการมีวิสัยทัศน์

โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1 ด้านการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย พบว่า ผู้นำชุมชนเป็นผู้นำทางความคิดในการพัฒนางาน และความสามารถของท่านให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการแสวงหา

โอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย (challenging the process) (Hocker S.M. & Trofino J., 2003) หมายถึง ผู้นำที่ยอมรับและปฏิบัติ หรือดำเนินการอย่างท้าทาย กล้าเสี่ยงในการทดลองเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ ค้นหา ระบบขยายความคิด หรือหาแนวทางใหม่ๆ ที่ดีกว่าเดิมในการดำเนินการ โดยมีการเสริมแรงจิตใจภายในของ ผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้สึกท้าทายต่อการคิดค้นสิ่งใหม่หรือเปิดรับสิ่งใหม่จากภายนอกเข้ามาปรับปรุงใน องค์การอย่างสม่ำเสมอ ให้โอกาสในการปฏิบัติงานรวมถึงพฤติกรรมการเรียนรู้สิ่งใหม่ จากความผิดพลาดที่ ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในงานเป็นปัจจัยนำ ไปสู่ความสำเร็จในงานและอาชีพ

2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ผู้นำชุมชนมีการประชุมชี้แจง หรือแจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อรรถวรรณ ภัทรดำเนินสุข (2564) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ซึ่งภาพรวมและรายด้าน อยู่ใน ระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

3 ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ พบว่า คือ ผู้นำมีการแสดงออกถึงความ เชื่อมั่นในความสามารถของชุมชน ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อรรถกัญญา เปรมสุข และ คณะ (2562) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความซื่อสัตย์อย่างจริงจัง การเสริมสร้างอำนาจ การกระตุ้นให้ใช้สติปัญญา การมีสัญลักษณ์ การมีบาร์มี และการมีวิสัยทัศน์

4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า ผู้นำมีการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเท่าเทียมให้กับ สังคม เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพศทางเลือก ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล (2561) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่ วิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

5 ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ พบว่า ผู้นำมีการให้ความสำคัญกับประชาชนอย่างเสมอภาค เพื่อให้ประชาชนรู้สึกถึงการได้รับการยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ รพีพร ธงทอง (2561) ที่ได้ศึกษาภาวะ ผู้นำและวัฒนธรรมขององค์การที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ภาวะผู้นำแบบสร้างแรงบันดาลใจมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการ จัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2561) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นต้น

2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือให้การ ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นสำเร็จไปได้ด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สราวุธ สืบเพชร (2562) ซึ่งพบว่า การมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีส่วนร่วมใน

การเสนอชื่อตัวแทนเป็นกรรมการจัดทำแผน ร่วมคัดเลือกกรรมการ ร่วมเป็นกรรมการ ร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ร่วมสนับสนุนการเงินและวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตในชุมชน ภายใต้การดำเนินงานขององค์กรส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ปารีชาติ มณี (2565) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองตำลึง อยู่ในระดับมาก เช่น ได้รับบริการสาธารณสุขและบริการด้านสาธารณสุข ในขณะที่ การได้รับการช่วยเหลือสิ่งของอุปโภค บริโภคที่จำเป็น รวมถึงได้รับเบี้ยยังชีพต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลและสภาพ ปัญหา รวมไปถึงอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วสันต์ จันทจร (2560) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

5 ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย พบว่า หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาชกิน (M.Sashkin, 1982 : 110-113) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (participation in goal setting) หมายถึง การปฏิบัติร่วมกันทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับผู้บังคับบัญชา ที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

6 ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเปลี่ยนแปลงและเสนอแนวคิดและวิธีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ Marcus B. Lane (2006) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนแก้ปัญหา คือ ตัวปัญหา ความรู้ในการนำไปปฏิบัติ แนวทางในการวางแผนและตัดสินใจ และการพิจารณาถึงความสำคัญของปัญหาเพื่อให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วม

3. การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1 ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ พบว่า หน่วยงานมีการวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง รวมไปถึงมีการทำความเข้าใจและความเข้าใจการจัดการน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ 1.ประสานและบริหารจัดการน้ำตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อปี 2538 เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ 2.พัฒนาชุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง 3.พัฒนาชุมชนและสังคมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเข้าใจเรื่องการใช้น้ำ และ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า

2 ด้านการพัฒนาการศึกษา พบว่า หน่วยงานมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการประกอบการเรียน การศึกษา รวมไปถึงเป็นเครื่องมือของชุมชนและประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) ได้กล่าวว่า องค์การสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น

3 ด้านการพัฒนาการเกษตร พบว่า หน่วยงานมีการให้การสนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อาทิตย์ พุทธิศักดิ์แสง (2566) ที่พบว่าการบริหารด้านการพัฒนาการเกษตรของเทศบาลตำบลสุนารีในอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่า การบริหารของเทศบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตประชาชนในตำบลสุนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

4 ด้านการพัฒนาสังคม พบว่า หน่วยงานมีการพัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของ เด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และมีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ บดินทร์ เตบะจาโก (2564) ซึ่งพบว่าประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งถือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนต้องการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น

5 ด้านการพัฒนาสาธารณสุข พบว่า ประชาชนมีการเข้ารับการตรวจสุขภาพหรือการรับบริการทางด้านสาธารณสุขอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2561) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งพบว่าด้านการส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวม อยู่ในระดับมาก

6 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า เอกชนมีการประสานและสนับสนุนความร่วมมือกับภาครัฐ เพื่อสนับสนุนเครื่องมือ และเครื่องจักรกลในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ สนิทผล และคณะ (2561) ได้ศึกษาความคาดหวังของประชาชนด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านไฟฟ้าสาธารณะ ด้านถนนสาธารณะ ด้านระบบประปา ตามลำดับ

7 ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา คือ หน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาชุมชน และมีการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาต่างๆ แก่ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อุทัยวรรณ ภูเทศ (2562) ที่พบว่า ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดหนองโพ จังหวัด นครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดหนองโพ ควรเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความสมดุลในมิติทางวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

8 ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พบว่า หน่วยงานมีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของอาทิตย์ พุทธิศักดิ์แสง (2566) ที่พบว่าการบริหารของเทศบาลตำบลสุรนารีด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3.9 ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า หน่วยงานมีการติดตั้งกล้องวงจรปิด รอบชุมชน และบริเวณที่มีความเสี่ยง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ 1.ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติและภัยพิบัติต่างๆ 2.ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย 3. ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่สำคัญ โดยสร้างความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 4.สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจร

10 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า หน่วยงานมีการจัดการแก้ไขปัญหา มลพิษ/มลภาวะ และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เกศสุดา โภคานิตย์ และ กีฬา หนูยศ (2561) ที่พบว่า บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการจัดให้มีกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโอกาสวันสำคัญต่างๆ มีการสนับสนุนให้ประชาชนใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเพาะปลูก และมีการให้ความรู้เกี่ยวกับมลภาวะและมลพิษต่างๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ด้านการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้นำชุมชนนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้พัฒนาชุมชน ในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา หรือนำมาแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานต่างๆ ว่ามีลักษณะแบบใด เหมาะสมกับกลุ่มบุคคล

ไต และทำการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับประชาชนในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมาได้อย่างรวดเร็ว และได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการแสดงออกทางความสามารถ เช่น เวทีการแสดงความสามารถ เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน รวมไปถึงจะส่งเสริมให้ความเชื่อมั่นและความกล้าแสดงออกให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี โดยผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการแสดงออกถึงความเหมาะสม ทั้งทาง กริยา วาจา บุคลิกภาพ รวมไปถึงทัศนคติ และค่านิยม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในชุมชน และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างประชาชนและผู้นำชุมชน

ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและชมเชยประชาชนที่ทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น เวทีคนเก่ง คนดี เพื่อชื่นชมประชาชนที่ทำคุณงามความดีแก่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนรู้สึกได้รับกำลังใจพร้อมที่จะดำรงตนเป็นคนดีของสังคมต่อไป

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง เพื่อให้สามารถทราบถึงปัญหาที่แท้จริง รวมไปถึงได้ทราบความต้องการของประชาชน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีการหันมาใส่ใจถึงปัญหา ยาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในชุมชน เพื่อให้ประชาชนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเฝ้าระวังปัญหาด้านยาเสพติด ซึ่งหน่วยงานสามารถจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีการตระหนักถึงข้อเสียที่เกิดขึ้นจากปัญหายาเสพติด รวมไปถึงมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของยาเสพติด เพื่อไม่เอาตัวเองไปเกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสิทธิประโยชน์ของประชาชน ให้สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของตนเองให้กับประชาชนอย่างหลากหลาย เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษา และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ที่มีความสำคัญต่อชุมชน รวมไปถึงมีความตรวจสอบและติดตามการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ภายในชุมชนให้คงอยู่คู่ชุมชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตาม รวมไปถึงมีส่วนร่วมการกำหนดปริมาณการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติในการพัฒนาชุมชน ให้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างประชาชนกับหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลใหม่ ๆ ที่ตนเองรับทราบ ซึ่งอาจจะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน หรือหน่วยงานควรมีการเพิ่มช่องทางที่จะสามารถส่งเสริมให้ประชาชนสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ เสนอให้กับหน่วยงาน เช่น การตั้งกล่องรับข้อมูลข่าวสารตามสถานที่สำคัญ

3. การพัฒนาท้องถิ่น

ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดการศึกษาโครงการตามแนวพระราชดำรัส ที่มีความเกี่ยวข้องกับกับการประสานและบริหารจัดการน้ำในชุมชน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับชุมชน เพื่อบรรเทาปัญหาและป้องกันปัญหาด้านอุทกภัยที่เกิดขึ้นกับชุมชนอย่างเป็นระบบ

ด้านการพัฒนาการศึกษา โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนเข้ารับการศึกษาทางการศึกษาในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมคุณภาพทักษะและศักยภาพของเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพและทักษะตามมาตรฐานสากล

ด้านการพัฒนาการเกษตร โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมพัฒนาให้เกิดประชาชนภายในท้องถิ่นเกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ทำการเกษตร หรือเกิดการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครการเกษตรให้เกิดขึ้นภายในชุมชน และขยายไปจนถึงระดับระหว่างชุมชน เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในด้านการเกษตร

ด้านการพัฒนาสังคม โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการประกาศเกียรติคุณให้แก่ประชาชนผู้เป็นแบบอย่างที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นการประกาศเกียรติให้ผู้แก่ประชาชนผู้ที่มีคุณูปการ และเป็นผู้ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดนครราชสีมา ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน

ด้านการพัฒนาสาธารณสุข โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดตั้งกองทุนและควรมีการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการใช้ระบบสาธารณสุขูปโภคอย่างมี

ประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจและมีการใช้สาธารณูปโภคให้เกิดประโยชน์และมีความคุ้มค่า และสามารถบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นในอนาคต

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดอบรมให้กับผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในด้านการประกอบธุรกิจให้มีความซื่อสัตย์สุจริตแก่ผู้บริโภค และมีการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มกันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อการแลกเปลี่ยนในการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ

ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ก่อให้เกิดการยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการจากหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยภายในชุมชน

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในเรื่องการบริหารจัดการระบบการจัดการขยะมูลฝอย รวมไปถึงมีการส่งเสริมให้ประชาชนแยกขยะภายในครัวเรือน เพื่อสร้างวินัยในการแยกขยะให้กับเด็กและเยาวชน และหน่วยงานควรมีเพิ่มถังขยะให้กับชุมชนตามจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการนำข้อเสนอแนะที่ได้จากประชาชนไปใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเข้าถึงปัญหาที่แท้จริง เพื่อให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่มีความชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนไม่คลุมเครือ และมีความต่อเนื่อง และมีการลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น
3. โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีนโยบายส่งเสริมการฝึกอบรม สัมมนา ร่วมกันระหว่างกลุ่มประชาชนและองค์กร เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการเก็บรวบรวมให้มากขึ้น เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมและมีความแม่นยำมากขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลความสำเร็จของการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อผลการศึกษาวิจัยในการจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีความเหมาะสม และก่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อประชาชน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

3. ควรมีการศึกษาโดยการขยายกลุ่มตัวอย่างให้เกิดความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น สำนักงานเขตจังหวัด เพื่อให้ทราบข้อมูลอย่างหลากหลายและเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชน

4. ควรวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น แบบเชิงลึก และวิธีการ แต่ในพื้นที่ ที่แตกต่างกันออกไป เพื่อศึกษา ข้อดี ข้อเสีย เปรียบเทียบเพื่อจะได้นำข้อดีของแต่ละที่มาประยุกต์ใช้ และป้องกัน ข้อเสียที่อาจจะเกิดขึ้น

บรรณานุกรม

- เกศสุตา โภคานิตย์ และ กีฬา หนูยศ. (2561). บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองคการ บริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ, **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.** ปีที่ 5 ฉบับ พิเศษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- คมกฤษ ประการะสังข์. (2559). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมี ส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เฉลิมศักดิ์ สนิทผล, ศาตนันท์ ทรัพย์รวงทอง และศิริชัย เพชรรักรักษ์. (2561). ความคาดหวังของประชาชนด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเค็ด อำเภไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์. **วารสาร สหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.** 1 (1), 27-36.
- เทศบาลตำบลปักธงชัย. (มปป.). **สภาพทั่วไป เทศบาลตำบลปักธงชัย.** ออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.pakthongchai.go.th/index.php>
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2554). **ภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเชิงสร้างสรรค์.** กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพัฒนาการ ปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- ธนิศร ยืนยง. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก. **วารสาร มหาจุฬานาครทรรศน์.** 5 (2), หน้า 119-132.
- บดินทร์ เดเบาะจาโก. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลบาดง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปาริชาติ มณี. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภพานทอง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล. (2561). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเทศบาล ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์. สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.
- รพีพร ธงทอง. (2561). ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 13(45).
- วิศรา สมทรัพย์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วสันต์ จันทจร. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วุฒิพงษ์ มีบุญ. (2556). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258. 1 พฤศจิกายน 2565.
- สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2565). สถิติจำนวนประชากร. ออนไลน์ ค้นจาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view>
- อรกัญญา เปรมสุข, วรกาญจน์ สุขสดเขียว, ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2562, มกราคม - มิถุนายน). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานนิเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1. หน้า 68-85.
- อรรวรรณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาทิตย์ พุทธิศักดิ์แสง. (2566). การบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนของเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. รายงานการค้นคว้าอิสระ. นครราชสีมา: สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครราชสีมา.
- อุทัยวรรณ ภูเทศ. (2562). แนวทางการยกระดับการพัฒนาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดหนองโพ จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 6(2), 96-104.

- Hocker S.M. & Trofino J. (2003). **Transformational Leadership : Development of a Model of Nursing Case Management by the Army Nurse Corpse Nursing Case Management.** 8(5), 208-213.
- M. Ssshkin. (1982). **A Manager’s Guide to Participative Management.** New York: AMA. Membership Publications Division.
- Marcus B. Lane. (2006). Public Participation in Planning: An Intellectual History. **Journal Australian Geographer**, 36(3).
- Miniclier, Louis. (1956, December). **Community Development Defined.** The Community Development Review of I.C.A. 3.
- Northouse, P. G. (2004). **Leadership: Theory and Practice.** California: Sage Publications.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.